ת"ש דא"ר אלעזר בר צדוק כשהייתי לומד

תורה אצל ר' יוחנן החורני ראיתי שהיה

אוכל פת חריבה במלח בשני בצורת באתי

והודעתי את אבא אמר לי הוְלְּךְ לו זיתיםְ

והולכתי לו ראה אותן שהן לחין אמר לי

אין אני אוכל זיתים באתי והודעתי את אבא אמר לי לך ואמור לו חבית נקובה

היתה אלא שסתמוה שמרים ותנן יחבית

של זיתים מגולגלים בית שמאי אומרים אין

צריכה לנקב ובית הלל אומרים "צריכה

לנקב ומודים שאם ניקבה וסתמוה שמרים

שהיא מהורה ואע"פ שתלמיד שמאי היה

כל מעשיו לא עשה אלא כדברי ב"ה אי

אמרת בשלמא עשו היינו רבותיה אלא

אי אמרת לא עשו מאי רבותיה ת"ש שאלו

את ר' יהושע צרת הבת מהו אמר להם

מחלוקת ב"ש וב"ה והלכה כדברי מי אמר

להם מפני מה אתם מכניסין ראשי בין שני

הרים גדולים בין שתי מחלוקות גדולות

בין ב"ש ובין ב"ה מתיירא אני שמא

ירוצו גלגלתי אבל אני מעיד לכם על שתי

משפחות גדולות שהיו בירושלים משפחת

בית צבועים מבן עכמאי ומשפחת בית

קופאי מבן מקושש שהם בני צרות ומהם

כהנים גדולים ושמשו על גבי המזבח אי

אמרת בשלמא עשו היינו דקאמר מתיירא

אני אלא אי אמרת לא עשו אמאי קאמר

מתיירא אני ונהי נמי דעשו מאי מתיירא אני הא יאמר ר' יהושע אין ממזר אלא

מְחייבי מיתות בית דין יונהי נמי דממזר

לא הוי פגום מיהו הוי מק"ו מאלמנה סמה

אלמנה שאין איסורה נוהג בכל בנה פגום

זו שאיסורה שוה בכל כו' קבעו מיניה צרות וקפשים ®ליה בני צרות תרתי קא

בעי מיניה צרות מאי ואם תמצי לומר

צרות כבית הלל בני צרות (6) דבית הלל

לב"ש מהו למאי נפקא מינה למיפשט ולד

מחזיר גרושתו לבית הלל מי קאמריגן קל

וחומר ומה אלמנה לכהן גדול שאין איסורה

שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל

אינו דין שבנה פגום או דלמא איכא

למיפרך מה לאלמנה שהיא עצמה

מתחללת ואמר להו צרות מתיירא אני

כר"ע וסבר נמי דיש ממזר מכותי ועבד והשתא לא שייך למילף מכותי ועבד כיון דהתם נמי הוי ממזר:

ל) עדיות פ"ד מ"ו,
 לקמן מט., ג) [לקמן
 מד:], ד) [לקמן מד: מה.

נדה סט:], ה) [להו], 1) ומ"ה נקבו כדי שינא רש"ל, 1) בס"א: לבני לרות, בו באצווו מומאת אוכלין הלי ז:

תוספות ישנים א) וא"ת כי קאמר לקמן

(מה.) גבי עובד כוכבים ועבד ומה אלמנה וכו'. לימא גר עמוני שבא על במ ישראל יוכיח. שאיסורן שוה בכל ואין בחו פגומה לרי יוחנן דאמר החם (לקמן עז.) בתו כשרה לכהונה. וו"ל לרשב"ג דאמר התם (לקמן סט.) [דגר עמוני אין] פוסל אשה בביאמו משום דכל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו ניחא דליכא למימר הכא גר עמוני יוכיח דאיכא למימר מה לגר עמוני שאין פוסל אשה בביאתו וגם ליכא משה בביסמו וגם ניכם למימר מלרי (ראשון) [שני] יוכיח דשאני מלרי (ראשון) [שני] דליכא רק עשה. וא"ת מאי האי דקאמר הכא למפשט ולד מחזיר גרושתו הלא אין לדמות ולד יבמה לולד מחזיר גרושתו דבולד מחזיר גרושתו גלי קרא היא מועבה ואין בניה מועבין (לקמן מד:) אבל ולד יבמה דלא כמיב בה מיעוטא אימא מק"ו דהוי פגום. וי"ל דאם אימא דולד מחזיר גרושתו כשר משום לנו הלי קרא מעתה גם גבי ולד יבמה לשוק יש לנו לומר דכשר דלא מצינו למימר דפגום הוי מק"ו דאלמנה דאיכא למימר מחזיר גרושתו יוכיח דאיסור

ששוה בכל הוא ואין בנה

אכזר די איני אוכד זיתים. מתוך פירוש הקונטרס משמע שהיה רגי יוחנן חושש שלא היה מקפיד ר' לדוק על מגע עם הארך

ואף על גב דרבי לדוק כהן הוה וצגדי פרושים מדרס לאוכלי מרומה טומאה וכלי חרס טמא ע מ"מ היה חושש לפי שר' לדוק ממלמידי ב"ש הוה ולכך היה חושש ר' וטמאה מדרבנן וטימאמנ יוחנן שמא לא הקפיד ר' לדוק לשומרה בטהרה משום דבית שמאי אומרים הרואה אומר לאפושי מיא הוא דקא עביד

יוחנן שמח לה הקפיד ר' לדוק לשומרה בטהרה משום דבית שמחי חומרים חין לריך לנקוב ולר"י נרחה דודחי ידע בי' ר' יוחנן שר' לדוק קנה חבית מעם החרן:

צריכה לנקוב. פירש גקונטרס דמוהל של זימים מכשיר

והכי נמי תנן בהדיא במס' מכשירין ופ"ו מ"ה) מי חלב כחלב מוהל של זמים כשמן וקשה דבסוף פרק קמא דשבת (ד' יו. ד"ה גוורני) פירש הרב ר' יוסף דלכך לא גזרו על המסיקה משום דלא שייכא טעמא דבלירה גבי מסיקה דטעמא שמא יבלרו בקופות מזופפות לא שייך במסיקה דמוהל אין מכשיר וי"ל דיש ג' עניני מוהל דמוהל היולא על ידי המסיקה לכ"ע אינו מכשיר והיולא על ידי אינצא פירוש ע"י שמתחממים בכומר ויולא מהם מוהל פליגי בה (שבת דף קמד:) ר' יעקב ור"ם דר"ם מטהר ור' יעקב מטמא והאי דהכא שהחבית נריכה לינקב ל"ל דחשיב כההיא דנפיק ע"י עיקול בית הבד דמודה בה ר"ש כי היכי דלא תיקשי מב״ה לר״ש: למאי נפקא מינ' למיפשם מחזיר

גרושתו. קלת קשה דאמאי נקט ולד מחזיר גרושתו דהוה ליה למיפשט ולד יבמה גמורה לשוק לב״ה דקאי בה וי״ל לפי שפעם אחרת שאלו עליה לר׳ יהושע בסוף נדה (דף סט:) אנשי אלכסנדריא בת משולחת מהו לכהונה מי אמרינן ק"ו כו': מה לאלמנה שכן היא עצמה מתחללת. ומ"מ סיא גופס נילף דתתחלל גרושה מק"ו דאלמנה ובקונטרס פי׳ דלתרומה דבי נשא לא מיפסלה כדאמרי׳ לקמן בפ׳ אלמנה (דף סט.) דאינה נפסלת בביאת חייבי לאוין אלא בור אצלה מעיקרא הוא ולאפוקי מחזיר גרושתו ויבמה לשוק דלאו זר אנלה מעיקרא הוא וקשיא דנהי דמכי תהיה לאיש זר (ויקרא כב) לא מצינו למילף אלא ההוא דזר אצלה מעיקרא מ"מ נילף בק"ו שתתחלל ובהחולך (לקמן מד: מה.) נמי יליף חייבי כריתות מאלמנה וקאמרי׳ וכי תימא מה לאלמנה וכו׳ ה״נ כיון דבא עליה עשאה זונה ולמה לי טעם דעשאה זונה היא גופה נילף בק"ו שתתחלל ועוד דדחקינן לקמן בפרק אלמנה (דף סח. ושם) למדרש מקרא דעמוני

(דף סח. ושם) נמדרש מקרח דעמוני
ומואבי ומנרי ואדומי כולן פוסלין בביאתן חיפוק ליה מהאי ק"ו
ונראה לפרש דמהאי ק"ו לא מלינן למילף שתתחלל דאין חילול
אל מאיסורי כהונה כדאמרי׳ בפ' עשרה יוחסין (קדושין דף עו: ושם)
א) מהאי טעמא דישראל הבא על אחותו זונה משוי לה חללה לא משוי לה
ואע"ג דלקמן יליף דמתחללת בביאת גר עמוני ומואבי ומלרי ואדומי
ואע"ג דלקמן יליף דמתחללת בביאת גר שמוני ומואבי ומלרי ואדומי
כומי חלל נמיו ממור אף על גב דלא הויא איסור כהונה המס

יוש גי נקון יפוץ המחוכנו בכיחה זג ענותי החופי החום החום החום בכי מדי היושר בא מנון מחזר אף על גב דלא הויא איסור כהונה החם

בני מקרא דריש לה אבל מק"ו ליכא למילף דלהכי אייתר ליה חללה לומר דלא ילפינן בק"ו ולענין בנה ודאי הוה בעי למילף מק"ו אבל פסול האשה דהיינו פסול חללות שהיתה כשרה ונתחללה לא ילפינן וא"ת נילף במה הצד מאלמנה וכותי ועבד או מאלמנה ומצרי ואדומי דבפ' עשרה יוחסין (שם עת. ושם) מוכח דילפינן במה הצד מאיסור כהונה דרבי יהודה יליף התם דגר פוסל בביאתו מחלל ומצרי כו' ומיהו יש לומר דדוקא ר"י אית ליה להאי סברא דילפינן במה הצד מאיסור כהונה אבל רבנן פליגי עליה דלית להו בת גר זכר כבת חלל זכר אבל קשיא לרבי יהודה למה לן קרא דגר עמוני ומואבי כו' דפוסלים בביאתם נילף במה הצד או מאלמנה או מחלל כותי ועבד דכי פרכת מה לחלל שכן איסור כהונה כותי ועבד דלא תפסי בה קידושין חלל יוכיח "ווי"ל דר"י סבר לה

הרואה אומר כו'. ולא דמי לשתי תורות אבל היכא דדמי לאגודות אגודות לא עשו בית שמאי כדבריהם: שהן לחין. והוכשרו לקבל טומאה וכלי חרס טמא על גבי עם הארץ ושמא נגע בגב החבית וטמאה מדרבנן וטימאתם: חבים היתה נקובה. משוליה היתה

נקובה כדי שיצא משקה הזב מן הזיתים לחוץ וכיון דגלי דעתיה דלא ניחא ליה ביה לא מכשר: אלא שסתמוה שמרים. ולא יצאו מן המשקין לפיכך הן לחים: מגולגלים. כמו בילה מגולגלת (עוקלין פ"ב מ"ו) לחוקין ועומדים בחבית: אין לריכה לנקב. דמוהל היולא מן הזיתים מי פירות הן ואין מכשירין: **לריכה לנקב.** שמוהל מכשיר כשמן (ב) ווצריכה לנקובן שיצא המשקה לחוץ לגלויי דעתיה דלא ניחא ליה ביה: ירוצו. כמו ותרץ גלגלתו דאבימלך (שופטים ט) ל' רילון: שהן בני לרות. שנשחו לשוק כב"ה: ומהן כהנים גדולים וכו'. לקמן פריך קא בעו מיניה לרות וקפשיט להו בני לרות דאפילו לב"ש פשיטא דכשרים דבני חייבי לאוין בעלמא נינהו: היינו דקאמר מסיירא אני. דמשוי להו ממזרים (ג) ולקטליה ליה: הת ה"ר יהושע. לקמן בפ' החולך (דף מט.) אין ממזר אלא מחייבי מיתות ב"ד ואפי' פשיטא ליה דהלכה כב"ה לא משוי להו ממזרים: מאלמנה מה אלמנה לכה"ג שאין איסורה שוה בכל בנה פגום. לכהונה דכתיב לא יחלל זרעו (ויקרא כא): זו שאיסורה שוה. בישראלים כבכהנים אינו דין שבנה פגום: בני לרות דב"ה. דחייבי לאוין נינהו מי הוו פגומין אליבא דב"ש: למחי נפקח מינה. מחחר שהלכה כב״ה: למיפשט ולד מחזיר גרושחו. משנשאת לאחר והחזירה וילדה לו בת אותה הבת מה היא לכהנים לב״ה ומבית שמאי בבני לרות נשמע לב״ה בבת מחזיר גרושתו דהוי נמי חייבי לאוין: היא עלמה מתחללת. שאם מת כהן גדול פסולה זו להדיוט או אם היתה בת כהן נפסלת מו התרומה דשוייה חללה בביאתו דכתי׳ (שס) לא יחלל זרעו בעמיו °ועמיו היינו אשתו ומשמע דשניהם מתחללים האשה והזרע תאמר במחזיר גרושתו שאין מתחללת בביאה זו דאי לינשא לכהן כבר מיפסלה משעת גרושין ואי בתרומה דבי נשא לא מיפסלה כדאמרי׳ בפ׳ אלמנה לכה״ג (לקמן סט.)

דאין נפסלת בביאת חייבי לאוין

אלא בזר אצלה מעיקרא לאפוקי מחזיר

גרושתו ויבמה לשוק דלאו זר

מעיקרא הוא. ולעיל גבי חייבי כריתות

בני בני לרות דבית שמאי דלא פרכינן מה לאלמנה לכהן גדול שכן היא עלמה מתחללת התם נמי כיון דנבעלה לחייבי כריתות עשאה זונה ומתרומה דבי נשא מיפסלא כדאמרינן בפ' אלמנה לכה"ג [שם סמ:] ולהנשא לכהן נמי מיפסלה כדתנן במתניתין (דף יג:) נמייבמו ב"ה פוסלים: לרום מסיירא אני. לומר הלכה כדברי מי דמשוי להו ללרות" דבית שמאי בני חייבי כריתות:

גליון הש"ם

רש"י ד"ה היא עצמה מתחללת וכר. ועמיו היינו אשתו. עי לקמן לף סע ע"א בכש"י ד"ה מקים ז'נעו: תום' ד"ה מה לאלמנה וכר ויו"ל דר"ה מ"ל בר"ע, ע" לקמן ל" מו ע"א מד"ה נאמן:

הגהות הב"ח

(a) גמ' דב"ה לג"ש מהו.
 (b) במ' דב"ה לדב דף מוכל.
 (c) במוס' ד"ה לדב ממוס' ד"ה לדב ממוס' במים מכמוס:
 (d) רש"י ד"ה ד"ה היכ במים במל ממשקה:
 (e) ד"ה הינו וכן ממוסים וקטלי ליה:

מוסף רש"י

שהיא עצמה מתחללת.
משניסת לכהן גדול
מתחללת, שאם מת אסורה
מתחללת, שאם מת אסורה
להנשא להדיוט ואם היתה
כהנת נפסלת מן התרומה
בניאתו דכתיב לא יחלל
זרעו בעמיו ועמיו זו אשתו
יחלל זרעו, ולא כתיב לא
יחלל זרעו, ולא כתיב ולא
יחלל זרעו, ולא כתיב ולא
מחל לה ואסתע בי מילולים
אחד לה ואסת להרעו (דקתו